

— **Smrtna kosa** je imela v preteklem letu v društvu upokojenega učiteljstva bogato žetev. Ugrabila nam je namreč tovariše Bartla, Benigaria, Božiča, Fabjančiča, Faludija, Hudovernika, Lavriča, Lokerja, Strehovca in Trobeja katerih dedičem so se izplačali znatni prispevki v kritje pogrebniških stroškov. Tej desetorici učiteljev-veteranov se je na pridružil 25. aprila t. l. še Josip Čop nadučitelj v pokoju v Rožni dolini pri Ljubljani. Dasi ravno je bilo dan pogreba silno slabo vreme se je zbralo vendar prav lepo število prijateljev in znancev. oddelček šolske mladine in osem učiteljev iz Ljubljane, ki smo ga spremili na zadnji poti tja gori na Viško grobišče kjer že počiva tovariši Marn Lunder, Gregorin, Okoren, Vittori in Kacafura. Kot pristen Gorenjec — rojen je bil leta 1844. na Koroški Beli — ni poznal kletčolazstva, hinavščine ali licemerstva temveč bil je odkrit, neopogljiv značaj in veren tovariš starega kova. kakoršnih je čimdalje manj. Od leta 1870. je učiteljarij dolgo vrsto let v Ribnici. nekaj časa pred upokojitvijo pa v Trzinu pri Šempetru na Krasu. Ohranimo mu blag spomin!

—k.

— **Usposobljenostni in špecialni izpiti v Mariboru** so se vršili pod predsedstvom ravnatelja Matije Pirca v času od 23. do 28. aprila t. l. Izpit so napravili: 1. za meščanske šole: Živko Vinco (I.) in S. Mr. Akvilina Jerman (I.); 2. za ljudske šole: Miklavčič Anton, Goršek Simon, Koštal Šaša, Plevčak Berta, Raučer Majcen Marica, Dobernik Simon, Vertačnik Vido, Babšek Joško, Fabjan Marija, Filipčič Marica, Venclovdonivec Olga, Jarc Franc, Engelsberger Viktor, Turk Fortunat, Vičič Stanko, Berglez Marija, Mirovič Josipina; 3. dopolnilni ljudskošolski izpit: Mešnar Josip, Števanec Rudolf, Rejec-Zechner Nežika, Plaš Mihael in Preininger Helena; 4. špecialni izpit iz francoščine: Vrščaj Nada. — Reprobirani so bili: 1 za meščanske šole, 4 za ljudske šole in 2 pri dopolnilnem ljudskošolskem izpitu.

— **Sv. Lovrenc v Slov. gor.** Gospod Franjo Knez velenosestnik v Zagorcih je pokazal že večkrat tudi dejanski svojo naklonenost šoli in učiteljstvu. — Pred kratkim je oddal tukajšnji šoli ves potreben les za šolski oder ter dal istega na svoje stroške izdelati. Za ta velikodušni dar se mu iskreno zahvaljuje šolsko vodstvo.

Nove knjige in druge publikacije.

—kpl. M. Humek: »Praktični sadjar«. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk. pojasnena s 24 barvanimi prilogi in 92 slikami v tekstu. Ljubljana 1923. — Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Zastavna cena vezani knjigi 120 Din. — Glej »Listek«!

—kpl. Slovenska kuharica, priredila S. M. Felicita Kalinšek, šolska sestra in učiteljica na Gospodinski šoli. Z mnogimi slikami v besedilu in več barvanimi tabelami. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena v platnu, elegantno vezani knjigi 220 Din.

—kpl. Dr. G. Bogić, Beograd: Statistika radjanja i umiranja odojčadi u Hrvatskoj i Slavoniji za vreme od 1909. do 1919. godine. Izdaje Ministarstva Narodnoga Zdravlja br. 72. Beograd.

Književnost in umetnost.

—k »Slovenska kuharica«, priredila S. M. Felicita Kalinšek, učiteljica na Gospodinski šoli. Nova Slovenska kuharica (glej »Nove knjige«) je knjiga, ki jo lahko tudi tujim narodom. Vzor na je vseskozi po vsebini in opremljenosti. Doslej priljubljena in razširjena knjiga »Prato. Süddeutsche Küche« je našla v Kalinškovi kuharici tekmeča, ki ji ni samo kos, ampak, ki jo je v vseh ožirih prekosil in nadkrilil. Ponosna knjiga ima 668 strani kvartni formata in 2508 kuharskih receptov in navodil. Dičji jo 193 barvastih slik, ki jih je prav spretno narisal tov. Dragotin Humek, ravn. v Mariboru. Smelo trdimo, da tako krasnih knjig kot je Kalinškova kuharica nimamo Slovenci nič. Zato smo se čudili, da je cena knjigi kljub 220 Din za današnje razmere urav. nizka, saj stane toliko na pol debela in na pol tako dobra nemška knjiga poljubne vsebine. Knjiga pa ni samo kuharica, ampak vsebuje prav razkošno opremljene slike gob, ki rastejo na naši zemlji, ki jih je priredil znani naš gozdar Ante Beg. Te slike bi bile kras vsaki botaniki. V uvodnih po-

jasnilih nas pisateljica seznani z najnavadnejšimi kuhinjskimi izrazi. Nauk o starji in mladi perutnini, o divjačini, govedini, svinjini, nima samo strogo kuharskega značaja ampak spada celo deloma v blagostanstvo. Strani 23—36 pa smemo imenovati ilustriranega slovenskega go-barja, saj so tudi posnetek iz Ante Begove knjige: »Naše gobe«. Ta oddelček je pisan z veliko pridnostjo, tehtnim strokovnim znanjem in v krasni slovenščini. Človek misli, da bere botanično knjigo. Prijatelj narave bo našel v tem oddelku knjige obilo poučnega in zabavnega čtiva. Na strani 56 razpravlja Kalinškova o ju-hah. Tu najdeš vse, kar more poželati še tako razvajen želedec mesne postne in gobove juhe, vse ti kipi na krožniku. Pri zakuhah ali prikuhah bodo naše naše gospodinjice, ki vedno godrnjajo, da pozimi ni kaj nametnega za kuho, obilo izprememb in variacij, skuhanih na najokusnejši način. Knjiga je prirejena tako za one ki žive v skromnih denarnih razme-rah, kakor tudi za najbogatejše mize. Jajčna jedila bodo prav dobro služila za petkove jedi. O različni pripravi gove-lega mesa se mi zdi odveč pisati, opo-zarjam samo na gorke in mrzle omake, ki morajo zadovoljiti vsakega gurmana. Predimno majoneze, prikuhe, obare, pa-štete, pečenke, divjačino, perutnino in solate. Knjiga je tako obširna da nam na tem mestu ni mogoče podati niti glavne, še manj pa podrobne vsebine; s kratko besedo knjiga podaja vsakovrstno izbiro jedil ki morejo priti pri nas na mizo. Prav izvrstno je poglavje o toplih in mrzlih piščicah, o vinskih osedkih, liker-jih in marmeladah. Marsikateri gospodi-nji bo tudi nauk o kuhanem sadju in so-čivju in o konzerviranju mesnih jedil prav dobrodošel. Posebno poglavje o okuhavanju sadija je tako praktično in na-zorno pisano, da bo morda marsikatera gospodinja, ki doslej na tem polju še ni prekorajčila svojih želja izpremenila že-lje v dejanje. Nauk o serviranju je dasi kratek vendar izčrpen. Pridejani jedilni listi za vse mesece leta so naravnost mojstrsko sestavljeni. Dodatek o Samoku-halniku je prav poučen, potreben in va-žen. Abecedni seznam zaključuje kras-no knjigo. Še nečesa ne smemo pozabiti. Slovenščina v kuharici je prav lepa in nikjer prisiljena ali iskana, izrazoslovje prav srečno zadeto, gostobesednost do-cela odstranjena, točnost in jasnost izraza vsepovsod. Knjigo priporočamo prav to-plo; dobrodošla bo za gospodinjke te-čaje in tudi za gospodinjki pouk, ker je nje vsebina izredno praktična in bogata.

—k Dr. G. Bogić: Statistika radjanja i umiranja odojčadi u Hrvatskoj i Slavoniji za vreme od 1909. do 1919. godine. Knjiga podaja zanimivo razpravo s stati-stičnimi tabelami po županijah v Hrvat-ski in Slavoniji. Poročilo je vzeto iz pre-davanja ki ga je imel avtor v »Srpskem Lekarskem Društvu«. Tabele nam obja-snjuje: živorojene na absolutnem števil-lu; živorojenih na 1000 preb.; živorojena deca po materinskem jeziku; živorojena deca po konfesiji; isto po %; zakonska deca; nezakonski porodi; mrtvorojena deca; umrlivost dece; razmerje rojstva in umrlivosti. Posebno zanimivi so zem-ljevidi ki so zadaj in nam kažejo sledeče: % živorojenih; % nezakonskih; % mrt-vorojenih; padanje in dviganje; živoroje-nih mrtvorojenih, umrlivosti itd. — Zani-mivo bi bilo dobiti tako pregledne zem-ljevide za vsa država.

—k Glasnik ministarstva narodnega zdravlja, Štev. 1., 2. in 3. Sadržaj: 1. Prof. dr. A. Štampar: O socijalnoj medicini. 2. dr. B. Konstantinović: O biometriji. 3. dr. J. Popović: Naše radništvo u Nemačkoj. 4. dr. D. Đokić: Endocarditis lenta. 5. dr. H. Klajn: Nešto o ustanova-ma za duševno bolesne u Nemačkoj. 6. dr. H. Klajn: O novoj bolnici za duševne bolesti 7. Pasterovi Zavodi. 8. dr. K. Daj-čeva: O skrbi za mladež u Nemačkoj. 9. Bakteriološke stanice. 10. Epidemiološke beleške. 11. Malarija u Jugoslaviji 1921. god. 12. Tuberkuloza. 13. Venerične bo-lesti. 14. Alkoholizacija. 15. Prikazi. 16. Razno.

—k Srpski Književni Glasnik, knj. VIII, br. 8, od 16. IV, ov. god. ima sledeći s a d r ž a j: Zmije, pripovetka M. S. Jo-vanovića Svejedno, pesma D. M. Dom-janića Vračanje, pesma K. Tomašića, Vladimir Nator: njegova poezija, piše G. Krklec, Evrazija — P. Bilić, Francusko-nemački spor o reparacijama — J. M. Jovanović, Francuska žena XVIII. veka — B. Popović, Pozorišni pregled — M. Predić, Umetnički pregled — M. Miloje-vić, Politički pregled — Inostrani (spolj-na politika), Privremeni (unutrašnja po-litika), Ocene i prikazi — VI. Vujić, Be-leške.

Naše narodno prosvetno delo.

KNJIŽNA TOMBOLA JUGOSLOVEN-SKE MATICE.

Časj draginje so kruto zadeli tudi slovensko knjigo — najlepše, kar ima slo-venski narod. Vedno bolj redki postajajo oni, ki si morejo nabavljati slovensko knjigo ki bo skoraj hranjena le še po knjižnicah. Toda slovenska knjiga, ta naš monos in naše bodrilo mora med ljudstvo; kajti iz ljudstva je izšla slovenska knjiga, ljudstvu je namenjena in ljudstvo naj jo tudi ima. Da se to vsaj deloma uresniči, priredi Jugoslovanska Matica v Ljubljani knjižno tombolo.

Da pride slovenska knjiga med naše ljudstvo, je torej prvi pomen »knjižne tombole Jugoslovanske Matice«, ki tudi s tem svojim činom dokazuje da je ona ena naših prvih kulturnih organizacij.

Kakor vsaka tombola, naj prinese seveda tudi knjižna tombola prireditelju nekaj dobička. Ta dobiček pa porabi Ju-goslovanska Matica za one ki so najbolj potrebni naše pomoči, bodisi v kulturnem ali gospodarskem oziru porabi ga za na-še brate in sestre, ki prebivajo preko na-ših državnih mej.

Iz tega dvojnega ozira je knjižna tombola Jugoslovanske Matice čista kulturna prireditev, ki je vredna in potrebna vsestranskega podpiranja in sodelovanja.

Knjižna tombola se vrši na sledeči način:

Tombolske tablice so opremljene s posebnim pečatom, ki nosi napis »Knji-ževna tombola Jugoslovanske Matice, 1923«. Vsaka tablica stane 2 Din ter jih prodajajo v prvi vrsti podružnice Ju-goslovanske Matice širom cele Slovenije, odnosno, kjer podružnic ni, drugi poobla-ščenci Jugoslovanske Matice.

Žrebanje se vrši na sledeči način: Trije odborniki pokrajinskega odbora Jugoslovanske Matice imajo nadzorstvo pri žrebanju ki začne v petek, dne 25. majnika. Ta dan se potegneta prvi dve številki ki se priobčita potem v soboto, odnosno nedeljo v vseh slovenskih dnev-nikih. Kdor je zadel obe številki v eni vrsti, pošlje tombolsko karto v kuverti na naslov: Jugoslovanska Matica v Ljub-ljani. Odsek kontrolira pravilnost tombol-ske karte in izžrebane številke ter odda naročilo Matični knjigarni v Ljubljani, da oddašle takoj dobiček na naslov, ki je pridejan dotični tombolski karti. Naslednji petek dne 1. junija se vleče tretja šte-vilka. Ta se ravno tako priobči v vseh dnevnikih in vsi oni, ki so sedaj izmed treh zadeli dve številki v eni vrsti, pošlje-jo tombolske karte z natančnim naslo-vom opremljene v Ljubljano. Tako bodo naibže izčrpane vse ambe.

V petek, dne 7. junija vleče se če-trta številka. Na vrsto pridejo dobitki ter-na s tremi številkami v eni vrsti. Posto-nek isti kakor zgoraj.

V petek, 15. junija se vleče 5. števil-ka. Na vrsto pridejo dobitki tern in kva-terne s tremi odnosno štirimi številkami v eni vrsti.

V petek, dne 22. junija vleče se šesta številka. Na vrsto pridejo kvaterne in tu-di že činkvini, to je 5 števil v eni vrsti.

V petek, dne 29. junija vleče se 7. številka. S to številko bodo gotovo že iz-črpani vsi činkvini. Postonek za sprejem dobitkov vedno isti.

V petek, dne 6. julija vlečejo se od 8. do 15. številke. Možna je, da bo tu izžre-bana že prva tombola.

Naslednji petek dne 13. julija po-tegne se 16. številka ter bodo skoro go-tovo izžrebane s to številko tudi vse tom-bole.

Vse dobitke odpošlje po pošti Matič-na knjigarna v Ljubljani popolnoma brez-plačno za onega, ki je dobiček zadel.

Dobitki so sledeči:

100 amb à 8 knjig: a) Oton Župančič: Mlada nota zbirka poezij. b) Aškerčeva čitanka. II. predelana izdaja z dr. I. Pri-jateljstvom zgodovinskim in kritičnim uvodom. c) Dr. Ivan Tavčar: VI. zvezek zbranih spisov (Cvete v jeseni, Visoška kronika). d) Dr. Ivan Pregelj: Plebanus Johannes, roman. e) Igo Gruden: Miška osedlana zbirka mladinskih pesmi. f) Ar-biter Petronij-Glonar: Pojedina pri Tri-malijonu. g) Stevenson: Otok zakladov, mladinska povest. h) Dr. Joža Glonar: Naš jezik (razprava).

80 tern à 11 knjig: a) Vsehi osem knjig, kakor pri ambi, poleg tega še: b) Alojzij Gradnik: Srbske narodne pesmi. c) Fran Milčinski: Tolovaj Mataj, ilustrirana zbir-ka mlad. povesti. d) Vladimir Levstik: Gadje gnezdo, roman.

50 kvatern à 16 knjig: a) Vse knjige, ki so navedene pri ambi in terni, poleg tega še: b) Ivan Cankar: Podobe iz sanj. c) Anton Debeljak: Moderna francoska lirika. d) Jelenc: 1914.—1918. e) Flau-bert-Zupančič: Tri povesti. f) Mark Twain: Mali klatež mladinska povest.

25 činkvinov à 21 knjig: a) Vse knji-ge imenovane pri ambi, terni in kvaterni, poleg tega še: b) Fran Finžgar: Iz mo-dernega sveta. c) Alojzij Gradnik: Pada-joče zvezde. d) Ivan Cankar: Grešnik Le-nart. e) Fran Meško: Naše življenje. f) Dr. Ivo Šorli: Bob in Tedi, ilustrirana mladinska povest.

5 tombol: 1. tombola: vse zgoraj na-vedene knjige in slovenske knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 1200 Din. 2. tombola: vse zgoraj navedene knjige in slovenske knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 1000 Din. 3. tombola: vse zgoraj navedene knjige in slovenske knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 800 Din. 4. tombola: vse zgoraj navedene knjige in slovenske knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 600 Din. 5. tombola: 11 krasno vezanih let-nikov »Slovana«. (Književna redkost).

Tablice za to tombolo ima v pred-prodaji in v zalogi pokrajinski odbor Ju-goslovanske Matice v Ljubljani.

Rojaki, sezite po njih ter si osnujte odnosno pomnožite domačo knjižnico!

Pokrajinski odbor »Jugoslovanske Ma-tice« v Ljubljani.

Šolski odri in pevski zbori.

—po Palčki v Laškem. V nedeljo, dne 29. marca uprizorila je laška osnov-na šola v zvezi s C.-M. podružnico slove-čo mladinsko igro »V kraljestvu palč-kov«, ki je — vzpričo dejstva, da je učitel-ji, Stane Gradišnik iz Celja naslikal nalašč v to svrhu popolnoma novo vele-efektno in umetniško — krasno pravljico scenerijo — imela tudi toli lep vsestran-ski uspeh, kakor težko še kje drugod. Da nudimo tudi občinstvu izven kraja zlasti ev. interes, učiteljskim režiserjem, kakor tudi prijateljem šole in mladine vobče na-dalje dijaštvu in učenem sosednjim šol ugodno priliko si gorenji ljubki igrokaz ogledati, se predstava ponovi v soboto, dne 5. t. m. ob pol 3. uri popoldne Isto-tako tudi v nedeljo popoldne po vlaku ob 3/5. uri. Vstopnice od 3 do 12 Din. Pri sobotni mladinski predstavi polovične cene, da je ev. šolarskim izletnikom ude-ležba ložje omogočena.

—po Šolski oder na Ljubnem v Sa-vinjski dolini. Dne 4. marca t. l. je tukajš-nja šolska mladina priredila trodejanjo: »V kraljestvu palčkov« in jo v naslednjih nedeljah še dvakrat ponovila. Igra je do-bro uspeła, otroci nastopajo pri vsaki pri-reditvi siurneje. Kako smo ustregli lju-dem nam je dokazal dober obisk. Šolska soba je bila vse trikrat nabito polna. Celo iz 10 km oddaljene šole v Lučah si je tamkajšnji nadučitelj prišel z 23 učenci pogledat to prireditev.

Morda ustrežem tovarišem in tova-rišicam ki delujejo pri šolskih odrh, če podam nekaj navodil, kar se tje reži je pri tej igri. Že lani smo si naročili to Ribič-čovo delo, a je kot neprimerno za naše razmere zopet odložil letos pa smo se odločili zanj le — ker nismo imeli nič prikladnejšega. Igra pa je uspeła nadvse pričakovanje dobro. Scenerijo — skalno votlino — je izvršil učitelj Rašner sam. Iz tankih lat k se jih dobi na vseh žagah, je zbil velikost odra primerne lese, na te pa pritril po načinu reliefa velike pole ovojnega papirja, poslikanega v barvah skale in raznega kamenja. Toraj plast-č-no! Oder je vzbudil splošno občudovanje. Tudi obiskovalci, ki so videli že mestne odre in pr'ed'tve so se o njem laskavo izrazili. Raznobarvne žarnice so ga bajno razsvetile. Igra zahteva nadalje mnogo drugih priprav, izmed katerih pa mnoge izvršijo lahko učenci sami na pr. samo-kolnice in orodje za palčke iz deske iz-žagane okroglo plošče z vedno manjšim premerom pritrjene ena vrh druge ter ob-robu poplance, so dale gobo oz'roma klo-buk od gobe. Iz 40 cm dolgega lipovega nolena se da izobličiti kobilica. Da ne za-hiteva prevelikega kiparskega talenta, se krila lahko napravijo iz papirja tipal'ne iz žice. Mačko prinese norček na oder v otčji kletki.

Mnogo skrbi povzroča tudi garde-roba. Ni majhna stvar, obleči kakih 25 pravilnih bitil če nimaš na razpolago prav ničesar. Vile se da obleči v dolge ženske spalne sraice. Težje je dobiti ob-leko za palčke. Pri tej draginji nam je bilo mogoče kupiti le malenkost novega blaga. Iztikali smo za starimi avstrijskimi zastavami. Rumeno blago se da porabiti na pr. za kralja norčka, da se pa tudi

barvati na zeleno ali kako drugo barvo. V skrajnem pomanjkanju blaga nastopijo lahko dečki — palčki tudi v svojih hlačah, če imajo iste v precej živih zelenih ali modrih barvah. Suknjice se najprimerneje urežejo po takozvanem »kimono« kroju, porabi se najmanj blaga in se dajo ob drugih prilikah uspešno porabiti. V silo se seže lahko tudi po papirju. Pri nas so deklice pri ročnem delu izvršile kapiče za palčke iz rdečega in zelenega krep-papirja, katerega so zaradi večje odpornosti podložile s časopisnim papirjem. Iz lepence s pomočjo zlate in srebrne barve, pa so napravile vilam zvezde, kralju krono in stražnikom sulce.

Kot rečeno, veljajo ti podatki za male šolske odre, kjer se gre prirediteljem zato, da režija ne požre vsega čistega dobička. K vsem pripravam na naj se pritegnejo šolski otroci tudi na nižje organiziranih šolah. Otroci delajo z veseljem in kažejo mnogo sornosti. Učiteljica pa, ki deluje pri šolskih odrih, si s tem vzgoji sčasoma sornete pomagače, ker drugače ima, posebno tam, kjer ni večjega števila učiteljev, ki bi mogli ali tudi hoteli sodelovati zraste delo čez glavo.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Članarina: Učiteljstvo deške osnovne šole III. v Mariboru 100 Din. Učiteljsko društvo za ljubomski okraj 340 Din. Hren Vojteh učitelj v Tepanjah 10 Din. Darila: Obveznice 7% drž. invest. posojila (s kuponji od sept. 1922): Skala Anton, učitelj v Mariboru 3 obv. à 100 Din. Pestevšek Karel nadučitelj v Slivnici pri Mariboru in Pestevšek Ana, učiteljica žen. ročnih del v Slivnici 1 à 100 Din. Bregant Marica učiteljica v Slivnici 1 à 100 Din. Klemenčič Josip v Pobrežju pri Mariboru 1 à 100 Din. Friedl Fran nadučitelj in Friedl Linčka, učiteljica, oba pri Sv. Jerneju nad Ločami, vsak 1 à 100 dinarjev, skupaj z zadnji izkazanimi 110 obveznicami = 11.900 dinarjev. Josip Lashacher, nadučitelj v Rušah nabral o priliki računa krajnega šolskega sveta 200 Din; učiteljstvo osnovne šole v Slovenjgradcu po učitelju Josipu Šerbecu 50 Din; Posojilnica v Mariboru 500 Din; učiteljsko društvo za marenberški okraj 30 Din; Rado Mejovšek, nadučitelj v Orlovci pri Braslovcih (drugi obrok podpornice) 20 Din; učit. zbor v Št. Pavlu pri Preboldu 60 Din; učiteljski zbor v Prevaljah 40 Din; Robnik Ivan, nadučitelj pri Sv. Juriju ob Pesnici 10 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! — Pripombaker pri nekaterih denarnih pošiljati ne vem ali jih naj smatram za članarino ali za darilo prosim, da se to zanaprej pri vsaki taki pošiljati posebej in natančno navede, da zamorem račune o članarini posebej natančno voditi. Dotična označba naj se na obratni strani poštne položnice (oziroma nakaznice) kratko zabeleži. — Tovariši in tovarišice! Nabirajte pri vsaki priliki prispevke da pridemo čimprej do prepotrebnege svojega doma! Doslej nabrani kupček je še skromno majhen! Zato na čilo in z vneom naprej pri naši gradnji! — M. Kožuh, blagajnik U. D.

—g Darila »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani. 7% obveznice državnega investicijskega posojila (s kuponji od meseca septembra 1922): Viljem Držaj, učitelj v Ljubljani 2 à 100 Din; Rezika Pipanova, učiteljica v Ljubljani, 1 à 100 Din; skupaj 3 obveznice à 100 Din in prej izkazanih 96 obveznic à 100 Din = 9900 Din. Srčna hvala!

Iz naše stanovske organizacije.

Iz poverjenstva UJU v Ljubljani.

+ Vsem okrajnim društvom! Po sklepu ožjega sosveta na seji dne 14. aprila t. l. se vrši na podlagi izjav okrajnih društev letošnja pokrajinska skupščina UJU poverjenstvu Ljubljana v prvi polovici julija v Ptuj. Točen datum se določi pozneje. Za to skupščino je voliti delegata in sicer volijo posamezna društva na vsakih 50 članov po enega delegata in enega namestnika (glej Poslovnik § 28. b), § 29. § 38.). Člani delegacije so tudi vsi predsedniki okrajnih društev in namestniki, ki jih sami določijo. Tudi te je prijaviti. — Delegate in namestnike je prijaviti najkasneje do 30. junija t. l. strokovnemu tajništvu. Društva, ki ne prijavijo redno in točno svojih delegatov in

namestnikov nimaio pravice do zastopstva na pokrajinski skupščini.

Nadalje opozarjamo okrajna društva na določbe poslovnika v 1. zvezku »Stanovsko-strokovne knjižnice« glede:

a) predlogov za stalne člane odsekov (§ 21. e. k — § 37.);

b) prijave govorov in predlogov za skupščino (§ 23. a);

c) legitimacij za delegate in člane odsekov (§ 18., § 80.). (Legitimacije izdajo topot okrajna društva sama).

Predvsem naj okrajna društva, ker ni bilo mogoče sklicati seje širjega sosveta pošljejo čimprej predloge za referate in zajedno referente za skupščino.

Vse udeležence ki bodo potovali en del vožnje na državni železnici, opozarjamo, da si pravočasno preskrbe uradniško legitimacijo za 50% popust, ki jo dobi pri ravnatelstvu državne železnice v Zagrebu. Glede prošnje, kolektivne itd. je vopogledati odlok ki so ga dobila svoičasno šolska vodstva. — Za popust na južni železnici bomo poskrbeli pravočasno tukaj. UJU poverjenstvo Ljubljana.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+§ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ zboruje v soboto, dne 12. majnika 1923 ob 11. uri v deški šoli v Konjicah s sledečim vzporodom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Podavanje g. okr. šol. nadzornika H. Schella. 4. Slučajnosti. Pred zborovanjem pevška vaja Polnošteviline udeležbe zanesljivo pričakuje odbor.

+§ NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO. Za 12. maja t. l. določeno zborovanje na Čatežu se preloži na poznejši čas ki bo pravočasno objavljen. — Predsednik.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE IMELO SVOJE ZBOROVANJE DNE 8. MARCA 1923. V MLADIKI V PTUJU.

Po običajnem predsednikovem pozdravu prečita tajnik zadnji zapisnik, kateri se odobri. Nato čita predsednik razne dopise in poda svoja pojasnila. Tov. blagajničarka prečita imena dolžnikov zadnje članarine.

Predavanje. Tov. Grögl poda v kratkih potezah o samoupravi v osnovni šoli. Telovadba. Tov. Komac je proizvajal proste vaje z moško in žensko deco. Članstvo je presenečeno zrlu v gibko ptujsko deco ter se čudilo tovariševim uspehom.

Slučajnosti. Ustanovil se je odsek Fer. Saveza. Kot člani odseka so bili izvoljeni tov. Gorup Jože, Burja Žarko, Ančka Mrovčjetova.

Tov. Jančič je predlagal glede disciplinarnega postopanja napram učencu oziroma njegovim staršem. Na podlagi živahne debate je bil predlog sprejet.

Tov. nadz. Flere prečita o zadevi šolskih vrtov in poročevalcev. Izvoljeni so bili trije poročevalci: O. Žolnir za desni in J. Lešnik za levi breg Drave ter J. Gorup za mesto Ptuj.

Tov. Peček priporoča seznam slov. trgovcev in obrtnikov Jugoslov. Matice ki opozarja na »svoji k svojim«.

Tov. preds. je po izčrpanem dnevnem redu zaključil zborovanje v splošnem zadovoljstvu članstva.

Prihodnje zborovanje se vrši dne 5. maja. — Čič.

+ UČIT. DRUŠTVO ZA POLIT. OKRAJ LJUTOMER je zborovalo dne 8. marca 1923 v Gornji Radgoni ob udeležbi 38 članov. Po pozdravu tov. predsednika in čitanju tajniškega poročila o zadnjem zborovanju ki se odobri, je predavala gđ. tov. Poljančeva iz Maribora o zgodovinskem pouku na ljudski šoli.

Stanovska vprašanja. Omožene tovarišice pristopijo k društvu kot redne članice: upokojeni se še niso odločili. Za stalnega poročevalca »Narodne prosvete« se izvoli tov. Andrej Horvatič za »Učitelja na tov. Perčl.

Za podružnico F. S. se izvoli sledeči odbor: tov. Menhart, Ranzinger in gđ. Zacherl. Sprejme se predlog tov. Herzoga, da se pouk srbohrvaščine uvede na 4. uč. stopnji. Tov. Zacherl poroča, da so knjige Šolske Matice došle. Prihodnje zborovanje se določi na 3. maj pri Sv. Jurju.

Po obedu se je vršil koncert salonskega orkestra Gor. Radgonskega Sokola na čast zborujočega učiteljstva.

+ LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v sredo, 9. maja 1923 v I. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani. Pričetek zborovanja ob 9. uri

dopolodne. Dnevni red: a) dopoldne: 1. Pozdrav predsednika. 2. Želudac i ideja vodilja. Referira tov. Anzulo-vič Ante. 3. Podrobni učni načrt za risanje na osnovni šoli. Referira tov. strok. učitelj Novak Alojzij. 4. Pomoč za slučaj smrti. Smernice podaja. tovariš Škulj Franc. 5. Slučajnosti. b) Popoldne: Ob 2½. uri zbiranje učiteljstva pred železniško zaporo na Dunajski cesti in odhod v Kleče. Ogledovanje vodovoda in ponolnoma moderno urejenih hlevov v Klečah. Zborovanje obvezno za vse člane. — Odbor.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARI-BOR IN BLIŽNJO OKOLICO je zborovalo dne 13. marca v deš. mešč. šoli. Predsednik tov. Tomažič otvoril zborovanje, pozdravi novodošlo članico tov. Planer in izrazi tov. Slavcu sožalje nad izgubo ljubljene soproge.

Sledilo je zanimivo predavanje ravnatelja Humeka: »Risanje kot jezika«. Navzoči so z zanimanjem sledili g. predavatelju, kateremu je ob koncu predavanja izrekel društveni predsednik toplo zahvalo.

Dopisi. Tov. predsednik prečita in objasni došle dopise, med temi dopis »Učit. gospodarske zadruge« v Celju; na predlog predsednika, se sklone, da pristopi društvo k zadrugi z enim deležem.

Dopolnilne volitve. Naknadno se je volilo preglednika računov in odsek učiteljskega naraščanja. Preglednikom sta bila izvoljena tov. Vodenik in Brumen, v odsek pa dosedanji člani tovarišice Poljanec, Milčinski in tovariši Kožuh, Rakša in Klemenčič.

Tov. Alt. je poročal o seji širjega sosveta UJU v Ljubljani dne 28. decembra 1922.

Slučajnosti. Stanarina učiteljice poročenih z drž. uradniki. Tovarišica Škofova poroča o sestanku poročenih učiteljic dne 12. marca in prečita resolucijo, katero pošljejo prizadete učiteljice potom društva Vrhjemu šol. svetu in poverjenstvu UJU.

Tov. Klemenčič častita v imenu zborovalcev tov. predsedniku na izvolitvi v Višji šolski svet. Tov. predsednik se pristrčno zahvali, obenem pa izjavi, da je vsled preoblega dela primoran odločiti predsedništvo. Vkljub burnemu protestu vztraja predsednik pri svojem sklepu. Društvo se mu najtopleje zahvaljuje za vso požrtvovalnost in za izvrstno vodstvo. — Poročevalce.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu »Apel na delegate UJU pov. »Ljubljana«: Vaš dopis smo izročili direktno delegatom, ker ga zaradi preoblega gradiva in tesnega prostora ne moremo priobčiti v tej številki. Zaradi tehniških ovir v tiskarni nam je onemogočeno uporabljati petiti stavek, spravili bomo od sedaj naprej še manj gradiva v list, zato prosimo dopisnike potrpljenja in se obračamo posebno na dopisnike družvenih poročil naj bodo kratki s poročili.

—lu Fr. B. — Č.: V založbi Učiteljske tiskarne izide do novega šolskega leta Fleré: Peta čitanka. Jedrlnič: Druge srbska ali hrvatska čitanka. Glede Lantarjevih računih nam ni ničesar znane, pač pa bi bila Učiteljska tiskarna pripravljena izdati vseh pet delov moderne računice, ki bi bila prikladna za naše razmere — kakor smo bili svoječasno informirani.

—lu Z ozirom na listnico uredništva v 15. številki »Učit. Tov.« z dne 12. aprila izjavljamo da tov. Bogdan Kramberger iz Sv. Jakoba v Slov. gor. ni v nobeni zvezi z omenjenim neobjavljenim dopisom in nam on o tem ni ničesar poročal. — Ob tej priliki pa prosimo, da se nam v bodoče priznane z dopisi o medsebojnih preklarijah, ki povzročajo potem le brezkončna sumničenja. Četudi bodo brez nardona romali v koš, ne bomo odgovarjali na nje, ker imamo drugega nujnejšega in resnejšega dela dovolj.

—lu Naša opomba v listnici 15. štev. »Učit. Tov.« se ne nanaša na Sv. Rupert, temveč na Sv. J. — Nikomur krivice!

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Št. 118.

RAZPIS UČNIH MEST.

V gornjegrajskem šolskem okraju se razpisujejo v stalno namestitev ta-le učna mesta:

1. Gorica, trirazr., služba za učitelja ali učiteljico;

2. Ksaverij, trirazr., služba za učitelja ali učiteljico;

3. Ljubno, strirazr., nadučiteljska služba ter tri službe za učitelje oziroma učiteljice;

4. Nova Štita, dvorazr., nadučiteljska služba in služba za učitelja ali učiteljico (primerno za učiteljsko dvojico);

5. Rečica, štirazr., služba za učitelja;

6. Solčava, enorazr., služba za šolskega voditelja;

7. Šmartno ob Dreti, trirazr., nadučiteljska služba. Tu se začasno odda tudi služba za učitelja ali učiteljico (primerno za učiteljsko dvojico).

Pravilno opremljene prošnje je vlagati službenim putem pri dotičnih krajnih šolskih svetih do dne

25. maja 1923.

Okrajni šolski svet gornjegrajski v Celju, dne 20. aprila 1923.

Št. 204.

RAZPIS UČITELJSKE SLUŽBE.

Na podlagi odloka višjega šolskega sveta z dne 14. aprila 1923, štev. 2876 se razpisuje na trirazredni osnovni šoli v Podčetrtku učiteljska služba (za moške in ženske prosilce) v stalno namestitev.

Pravilno opremljene prošnje naj se predložijo predpisanim službenim putem najkasneje do

dne 31. maja 1923

pri podpisnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet kozjanski,

Brežice, dne 27. aprila 1923.

ŽIKO

Pokusite ----- ŽIKO -- in se prepričajte, da ni okusnejše kave. Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Naroči se lahko tudi po povzetju najmanj 5 kg direktno v Pražarni »Žika«, d. z o. z. Ljubljana, Rož. dol.

Naš denarni zavod.

Gesto: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. apr. t. l. Din 137.983-10

Hranilne vloge se obrestujejo

po 4 %.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/16. do 1/16. ure popoldne.

Na dopise brez vpsanih znamk za 3 Din se ne odgovarja.

Varujte otroke!

Če so razdrapani že Vaši živci, obranite pred tem vsaj deco! Otroci naj pijejo le »ŽIKO«!

KNJIGARNA

»UČITELJSKE TISKARNE«

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6.

priporoča

svojo zalogo slovenskih znanstvenih leposlovnih in mladinskih spisov za javne in šolske knjižnice in knjige za srednje in ljudske šole.

Zaloga šolskih zvezkov lastnega izdelka, vsakovrstnega papirja šolskih in pisarniških potrebščin po zmernih cenah.

Slike regenta Aleksandra in kipe Simona Jenka!